

Історія і культура коміксів

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити ЄКТС/ 120 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>Лекційні і практичні заняття http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: кандидат мистецтвознавства, доцент, Коренюк Юрій Олександрович yu.korenuyk@gmail.com Практичні: кандидат мистецтвознавства, доцент, Коренюк Юрій Олександрович yu.korenuyk@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com/c/MzEwMDMxODgwNTg3</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання

Дисципліна вивчається для набуття практичного досвіду з проектування дизайну та макетування коміксів (мальовисів)

В результаті засвоєння кредитного модуля студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

знання історії та чинних стандартів і нормативних положень проектування коміксів (мальовисів);
здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі;
здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах;
виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;
аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел;
трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі;
володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів;

розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва;

популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної само ідентифікації.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 7-му семестрі четвертого курсу, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Для опанування предмета потрібні базові знання з історії світового мистецтва, історії стилів в мистецтві.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	СРС
Комікс як жанр мистецтва. Походження назви «комікс», еволюція змісту коміксів: комічні історії; історії про супергероїв; класична література, історичні оповіді, наукові теорії в жанрі коміксу. Термінологія коміксів	18	6	6	6
Вербальна і візуальна інформація. «Мовні сувої» в середньовічному мистецтві та «мовні пухирі» в друкованих виданнях XVIII ст. Передісторія коміксів у XIX ст.	18	6	6	6
Від «комікс-стріпів» кінця XIX ст. до сучасних «графічних новел». Ілюстровані історії Вільгельма Буша 1880-х рр. Серія «Жовтий малюк» Річарда Ауткольта 1890-х рр. Комікс-стріпи і мультиплікація. Уолт Дісней і формування класичної структури коміксу 1930-х рр.	18	6	6	6
Розвиток індустрії коміксів у США. «Золота доба» (1938 – 1955 р.); «Срібна доба» (1956 – 1972 р.); «Бронзова доба» (1973 – 1985 р.); специфіка сучасної епохи, жанр коміксів і мультимедіа, веб-комікси.	18	6	6	6
Розповсюдження коміксів в Європі та Азії. Формальні та жанрові особливості азіатських коміксів. Манга і аніме в Японії; маньхуа в Китаї; манхава в Кореї.	18	6	6	6
Український комікс. Перші видання 1990-х рр. Сучасна індустрія коміксів в Україні: Видавництва «UA Comix», «Ірбіс Комікси», «Asgardian Comics», «Рідна мова», «Північні	16	6	4	6

вогні», «Вовкулака». Тематика видань.				
Разом за 7 семестром	106	36	34	36
Залік			2	12
Всього годин	120	36	36	48

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі від вікторіанців до хіпстерів. К., 2019. 296 с.
2. Данкан Р., Метью С., Левіц П. Сила коміксів. Історія, форма й культура. К., 2020. 512 с.

Допоміжна

1. Довгич В.А. Книгодрукування та засоби масової інформації // Історія української культури. К., 2013. Т. 5. Кн. 4. С. 388-437.
2. Лагутенко О. Українська графіка першої третини ХХ ст. К., 2003.
3. Федченко П.М. Преса та її попередники. К., 1969.

Інформаційні ресурси

1. Мішенів Я. Підсумки коміксового 2019: Індустрія очима видавця та продавця коміксів. URL: <https://playua.net/pidsumky-komiksovogo-2019-industriya-ochyma-vydavtsya-ta-prodavtsya-komiksiv>;
2. Нестелеєв М. Мальопис має значення: стан і перспективи української комікс-індустрії. URL: <https://tyzhden.ua/malopys-maie-znachennia-stand-i-perspektyvy-ukrainskoi-komiks-industrii>;
3. Назарова Є. «Укрмен» та інші супергерої. Як розвивається українська індустрія коміксів. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/yak-rozvyvayetsya-ukrayinska-industriya-komiksiv>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Практичні заняття

Основні завдання циклу практичних занять:

Мають розвивати навички по дизайну та макетуванню періодичних видань.

№ з/п	Назва практикуму	Кільк. ауд.год.
1	Комікс як вид мистецтва. Комікс і масова культура. Термінологія коміксів.	6
2	Передісторія коміксів. Слово і візуальний образ, простір і час в коміксах. Еволюція змісту та жанрова еволюція коміксів.	6
3	Еволюція формальної структури коміксу від ілюстрованих історій ХІХ ст. до інкапсульованої мультиплікації початку 1930-х рр. Виникнення класичної структури коміксів «Золотої доби».	6
4	Періодизація розвитку індустрії коміксів у США в другій половині ХХ ст.	6
5	Розвиток індустрії коміксів після Другої світової війни в Європі та Азії. Формальна та жанрова специфіка азійських коміксів порівняно з європейськими та американськими коміксами.	6
6	Українська індустрія коміксів. Українські видавництва «UA Comix», «Ірбіс Комікси», «Asgardian Comics», «Рідна мова», «Північні вогні», «Вовкулака», тематика їх видань. Український комікс і війни в Україні.	4

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва розділу, теми (окремого питання), що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
1	Ознайомитися зі специфікою коміксу як виду мистецтва.	6
2	Ознайомитися з передісторією коміксу та еволюцією змісту і жанру коміксів.	6
3	Ознайомитися з історією виникнення формальної структури класичного коміксу періоду «Золотої доби».	6
4	Ознайомитися з періодизацією розвитку індустрії коміксів у США після Другої світової війни.	6
5	Ознайомитися з розвитком індустрії коміксів у Європі та Азії після Другої світової війни.	6
6	Ознайомитися з сучасною індустрією коміксів в Україні та тематикою видань «UA Comix», «Ірбіс Комікси», «Asgardian Comics», «Рідна мова», «Північні вогні», «Вовкулака».	6
Підготовка до заліку		12
Всього годин		48

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Газетна та журнальна ілюстрація», студенти:

на практичних заняттях

демонструють підготовлені презентації з проблемних питань і тем, дають відповіді на запитання викладача.

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лекційних і практичних занять. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються. Дедлайн відпрацювань – передостаннє практичне заняття. За відповіді на експрес-опитування на занятті студенту нараховується 1 бал. Для виконання практичних завдань не рекомендується використовувати матеріали, знайдені в ненадійних джерелах, зокрема у блогах у мережі інтернет або публікаціях, що не мають автора, оскільки, як правило, вони мають низьку якість (окрім *Вікіпедії*). У разі сумнівів слід проконсультуватися з викладачем.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на практичних заняттях у формі виконання творчих завдань і коротких доповідей по виконаній роботі.

Календарний контроль: атестація проводиться двічі на семестр з розділів кредитного модуля.

Семестровий контроль: залік.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що отримуються виконання 10 практичних завдань.

Робота студента:

– на практичних заняттях визначає 100% його рейтингу з кредитного модуля;

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на практичних заняттях,
- демонструє вміння стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення композиційних рішень,
- застосовує основні принципи вибору композиції шрифтового оформлення зовнішніх і внутрішніх елементів оформлення періодичних видань,
- демонструє креативність і творчий підхід до виконання завдань,
- виконує всі практичні завдання на відповідному рівні майстерності.

Викладач оцінює роботу студента на кожному практичному занятті. Рейтинг студента відображається в особистому кабінеті електронного кампусу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Роботи на практичних заняттях (максимальна кількість балів на 1-му практичному занятті складає 5 балів)

Високий рівень креативності і майстерності при виконанні творчого завдання	5
Добрий рівень креативності і майстерності при виконанні творчого завдання	4
Посередній неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	3

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій		Перший календарний контроль	Другий календарний контроль
Термін		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання позитивного календарного контролю	Поточний рейтинг	18 ≥ балів	36 ≥ балів

Залікова оцінка формується з суми балів, отриманих за виконання практичних завдань протягом семестру.

Умови допуску до семестрового контролю: наявність кількості балів не менше від 40

За її результатами студент отримує відповідну оцінку (ECTS та традиційну) згідно таблиці.

<i>RD</i>	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
<i>RD</i> < 60	незадовільно	Незадовільно
<i>RD</i> < 40	Не виконані умови допуску	Не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у конкурсах (міських, міжміських, всеукраїнських тощо) за темою практичного заняття або розділу кредитного модуля ці творчі роботи можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри, кандидатом мистецтвознавства, Ю.О. Коренюком

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 14 від 1.05.2025)

Погоджено Методичною радою НН ВПІ (протокол №12 від 30.06.2025)